

2 हिमाचलम् आत्मनिर्भरं कर्तुं
मुख्यमन्त्रिणा सुखविन्दरसुखुना
केन्द्रसर्वकारं समक्षे प्रस्तुतः प्रस्तावः

3 कोरोना-इन्फ्लूएन्जा इत्येतयोः
सम्बन्धे हिमाचले संचेतना
एनएचएम-द्वारा
परामर्शनिर्देशिका प्रसारिता

4 संस्कृतमस्माकं
भारतीयसंस्कृतेः
अनुपमानिधिरस्ति -
प्रकाशचन्द्रजाङ्गी

कांग्रेससांसदः शशिथरुरः उक्तवान् यत् यथा अमेरिका आतङ्कवादेन व्रणितः तथैव भारतमपि बहुवारं एतत् व्रणं प्राप्नोत्

हिमसंस्कृतवार्ताः। भारतीयसंसदः
बहुदलीयप्रतिनिधिमण्डलस्य
प्रतिनिधिमण्डलं शनिवासरे अमेरिकादेशं
प्राप्तम्। अस्य प्रतिनिधिमण्डलस्य नेतृत्वं
काङ्ग्रेस-सांसदः शशि-थरुरः करोति।
प्रतिनिधिमण्डलं गुयाना, पनामा,
कोलम्बिया, ब्राजील, अमेरिकादेशेषु
भ्रमणं कुर्वन् अस्ति। अस्मिन् कालखण्डे
शशि थरुरः आतङ्कवादस्य विषये विश्वास्य
दृढं सन्देशं दत्त्वा अवदत् यत् पहलगाम-
आक्रमणानन्तरं भारतेन इदानीं नूतना
नीतिः स्वीकृता, यस्याः अन्तर्गतं यदि
कोऽपि पाकिस्तान-भूमौ
भारतीयनागरिकान् मारयति तर्हि सः न
मुक्तः भविष्यति, तस्य महत् मूल्यं दातव्यं
भविष्यति। न्यूयॉर्कनगरे भारतस्य

महावाणिज्यदूतावासेन भारतीय-
अमेरिका-समुदायस्य प्रमुखैः सदस्यैः,
मीडिया-चिन्तन-समूहानां च व्यक्तिभिः
सह आयोजिते संवादे शशि-थरुरः अवदत्
यत् ऑपरेशन सिन्दूर-अन्तर्गतं भारतेन
पाकिस्तानेन अधिकृते क्षेत्रे
आतङ्कवादशिबिरेषु आक्रमणं कृतम्।
**९/११ स्मारकस्य एषा यात्रा
गम्भीरं स्मरणमस्ति-शशिथरुरः**
सः अवदत् यत् पहलगाम-आक्रमणस्य
प्रतिक्रियारूपेण भारतेन संयमं कृत्वा वायु-
आक्रमणानि कृतानि परन्तु युद्धं न
आरब्धम्। भारते केवलं आतङ्कवादीनां
निगूढस्थानानि एव लक्ष्यं कृतवान् न तु
कस्यापि आवासीयक्षेत्रस्य वा कस्यापि

संस्थायाः वा। शशि थरुरः अवदत् यत्
भारतं युद्धं न इच्छति। पाकिस्ताने, PoK
इत्यत्र च आतङ्कवादीनां निगूढस्थानानि
वयं उत्तरदायित्वपूर्वकं नष्टवन्तः। भारतं
उत्तेजनं विना आक्रमणं न करोति किन्तु
आक्रमणं कृत्वा अवश्यमेव प्रतिक्रियां
दास्यति। ९/११ स्मारकस्य बहिः
मीडियाभिः सह वदन् सः अवदत् यत्
९/११ स्मारकस्य एषा यात्रा गम्भीरं
स्मरणमस्ति। यथा अमेरिका
आतङ्कवादस्य शिकारः अभवत् तथा
भारतमपि बहुवारं एतत् व्रणं प्राप्नोत्।
अद्यत्वे अस्मिन् मार्मिके स्मारके ये व्रणाः
दृश्यन्ते ते सदृशाः व्रणाः वयमपि प्राप्नुमः
। वयं एकतायाः भावनायां अत्र आगताः।

शशिथरुरेण कृता ट्रम्पस्य आलोचना

शशिथरुरेण एकस्मिन् संवादे उक्तं यत्
अहं बहुवारम् अमेरिकादेशम् आगतवान्।
अहं बुश-क्लिन्टन-ओबामा सदृशैः
अमेरिकायाः आदर्शैः राष्ट्रपतिभिः सह
मिलितवान्। तेषां व्यवहारः विश्वनेता
सदृशः आसीत्, परञ्च अधुना यः व्यक्तिः
अमेरिकायाः नेतृत्वं करोति सः सर्वदा
विवादेष्वेव भवति।

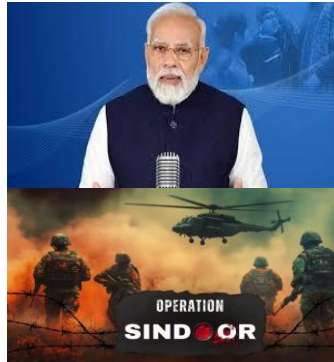
भारतस्य निर्वाचनायोगेन गुजरात-केरल-पंजाब- पश्चिमबङ्गप्रदेशेषु

उपनिर्वाचनानां तिथयः घोषिताः
हिमसंस्कृतवार्ताः - भारतस्य
निर्वाचनायोगेन गुजरात-केरल-पञ्जाब-
पश्चिमबङ्ग-देशयोः ५ विधानसभाक्षेत्रेषु
उपनिर्वाचनानां तिथिः घोषिता।
उपनिर्वाचनस्य मतदानं जूनमासस्य १९
दिनाङ्के भविष्यति, परिणामस्य घोषणा
जूनमासस्य २३ दिनाङ्के भविष्यति। गुजरातस्य
२ विधानसभाक्षेत्रस्य, केरल, पश्चिमबङ्गस्य,
पञ्जाबस्य च प्रत्येकं विधानसभाक्षेत्रस्य
उपनिर्वाचनं भविष्यति।

मालदीवस्य विदेशमन्त्री भारतस्य त्रिदिवसीययात्रायां वर्तते

हिमसंस्कृतवार्ताः - मालदीवस्य विदेशमन्त्री
अब्दुल्ला खलीलः भारतस्य
त्रिदिवसीययात्रायां वर्तते। अवधेयमस्ति यत्
अस्मिन् वर्षे तस्य तृतीयः भारतयात्रा अस्ति।
भारतस्य मालदीवस्य च
उच्चस्तरीयराजनैतिकविनिमयस्य निरन्तरता
एषा यात्रा भविष्यति।

"ऑपरेशन सिन्दूर" इत्यनेन सम्पूर्णं विश्वे आतङ्कवादविरुद्धयुद्धे नूतनः विश्वासः प्राप्तः

हिमसंस्कृतवार्ताः नवदेहली।

अखिलभारतीयरेडियोमध्ये प्रसारितस्य
"मन की बात" इत्यस्य १२२ तमे
संस्करणे प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदीना
उक्तं यत्, आतङ्कवादविरुद्धयुद्धे
विश्वव्यापीरूपेण सिन्दूरस्य अभियानेन
नूतनः विश्वासः, उत्साहः च
प्राप्तः। प्रधानमन्त्रिणा सशस्त्रसेनाभिः

ऑपरेशन सिन्दूरस्य समये प्रदर्शितस्य
शौर्यस्य, सशस्त्रसेनायाः सीमायाः समीपे
आतङ्कवादीनां शिविराणां विनाशस्य च
सटीकतायां प्रशंसा कृता। देशस्य
अनेकनगरेषु, ग्रामेषु, लघुनगरेषु च
तिरङ्गयात्राः आयोजिताः।
इत्यस्योल्लेखमपि तेन कृतम्।
नरेन्द्रमोदी उक्तवान् यत् देशस्य
सशस्त्रसेनायाः सम्मानार्थं सहस्राणि जनाः
तिरङ्गध्वजं गृहीत्वा बहिः आगतवन्तः।
एतदतिरिक्तं प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी
उक्तवान् यत् गुजरातदेशे गलौसिंहानां
जनसंख्या केवलं ५ वर्षेषु ६७४ तः ८९१
यावत् वर्धिता अस्ति। जनगणनायाः
अनन्तरं प्राप्तानां सिंहानां संख्या अतीव
उत्साहवर्धकम् अस्ति। प्रधानमन्त्रिणा
केषुचित् विद्यालयेषु 'शर्करामण्डलानां'
स्थापनायाः विषये अपि चर्चा कृता। सः
सीबीएसई-संस्थायाः बालकान् शर्करायाः
सेवनविषये शिक्षितुं प्रयत्नस्य प्रशंसाम्
अकरोत्।

सुभाषितम्

यद्यदाचरति श्रेष्ठः,
तत्तदेवेतरो जनः।
स यत्प्रमाणं कुरुते,
लोकस्तदनुवर्तते॥
-श्रीमद्भगवद्गीता (३- २१)

भावार्थः- श्रेष्ठ पुरुष जो जो आचरण
करते हैं, अन्य मनुष्य भी वैसा ही
आचरण करते हैं। वे जो प्रमाण या
उदाहरण देते हैं, समस्त मानव उसी
का अनुसरण करते हैं।

प्रतिदिनं नवीनतमं
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्त्यर्थं
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
himsanskritvartah
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

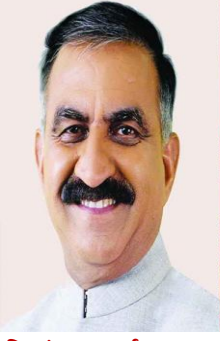
**सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति**

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

ब्राजीलदेशे ब्रिक्सदेशानां संस्कृतिमन्त्रिणां सभायाः आयोजनम् अद्य भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ताः - ब्राजीलदेशे
आरभ्यमाणे ब्रिक्स संस्कृतिमन्त्रिणां
सभायां भारतं भागं गृहीयात्।
भारतीयप्रतिनिधिमण्डलस्य नेतृत्वं
केन्द्रीयसंस्कृतिपर्यटनमन्त्री
गजेन्द्रसिंहशेखावतं करिष्यति।
ब्रिक्सदेशानां ब्राजील, रूस, भारत,
चीन, दक्षिण-अफ्रिका इत्यादीनां
संस्कृतिमन्त्रिणः परस्परं अवगमनं
सांस्कृतिकसहकार्यं च प्रवर्धयितुं भवति
। अस्मिन् वर्षे
संयुक्तसांस्कृतिकपरियोजनां
संस्थागतसहयोगं च ब्रिक्सदेशानां
विविधविरासतां संरक्षणार्थं
सम्बन्धसुदृढीकरणे केन्द्रीभवन्ति।
गजेन्द्रसिंहः
सांस्कृतिककूटनीतिं, धरोहरसंरक्षणं,
जनजनविनिमयं च प्रति भारतस्य
स्थापिप्रतिबद्धतायाः प्रमुखतया उल्लेखं
करिष्यति।

हिमाचलम् आत्मनिर्भरं कर्तुं मुख्यमन्त्रिणा सुखविन्दरसुखुना केन्द्रसर्वकारं समक्षं प्रस्तुतः प्रस्तावः

हिमसंस्कृतवार्ता: मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंह सुखुः पञ्चदिवसीयदिल्लीभ्रमणकाले आत्मनिर्भरस्य हिमाचलस्य योजनां केन्द्रसर्वकारस्य समक्षं प्रस्तुतवान्। एतानि तथ्यानि प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदी-अध्यक्षतायां नीति-आयोग-समागमे अपि च तेन सह व्यक्तिगत-समागमेषु अपि अग्रे आनयितानि सन्ति। मुख्यमन्त्री मुख्यतया हिमाचलस्य सन्दर्भे त्रीणि वचनानि उक्तवान्। सः उक्तवान् यत् यदि एतत् कार्यं क्रियते तर्हि २०३२ तमवर्षपर्यन्तं हिमाचलः स्वावलम्बी भविष्यति। मुख्यमन्त्री प्रधानमन्त्रिणं न्यवेदयत् यत् भारतसर्वकारे लम्बितं हिमाचलस्य धनं शीघ्रमेव मुक्तं कर्तव्यम्। अस्यां लम्बित-देयतायां वर्षा-ऋतु-आपत्ति-कृते आपदा-उत्तर-आवश्यकता-मूल्यांकनम् (PDNA), बीबीएमबी-शेषं, एनपीएस-भागः इत्यादयः सन्ति, यस्मिन् कोटि-कोटि-रूप्यकाणां भुक्तिः अद्यापि न कृता अस्ति एतत् राज्यस्य धनं, परन्तु केनचित् कारणात् अटत्। मुख्यमन्त्री हिमाचलस्य आयस्य स्रोतः इति हिमाचलस्य नवः प्रवाहितजलसम्बद्धः विषयः अपि उल्थापितवान्। सः

प्रधानमन्त्रिणं न्यवेदयत् यत् हिमाचलः नूतननीतेः आधारेण भारतसर्वकारस्य कम्पनीनां विद्युत्परियोजनाभ्यः अधिकारं प्राप्नुयात्।

एतानि हिमाचलसर्वकारस्य ऊर्जानीत्यानुसारं ४० वर्षाणाम् अनन्तरं प्रत्यागन्तुं भवेयुः। मुक्तविद्युत्विषये रॉयल्टी अपि १२, १८, ३० प्रतिशतस्य आधारेण कार्यान्वितव्या। नीतेः पूर्व आरब्धाः विद्युत्परियोजनाः सम्प्रति एतेषां नियमानाम् अनुसरणं न कुर्वन्ति। तृतीयं वस्तुम् मुख्यमन्त्री उक्तवान् हिमाचलस्य वनानां पर्यावरणाय देशे च योगदानस्य विषये। सः उक्तवान् यत् केन्द्रसर्वकारेण पर्वतराज्यानां आवश्यकताः, तेषां कष्टानि अपि अवगन्तुं अर्हन्ति। हिमाचलः वनानां रक्षणं कुर्वन् अस्ति, तस्मात् सम्पूर्णः देशः लाभं प्राप्नोति। प्रतिफलरूपेण हिमाचलाय हरितविशेषसहयोगः दातव्यः। राज्यसर्वकारेण दत्ते अतिरिक्तज्ञापनपत्रे अपि एषः प्रस्तावः वित्तियोगस्य समक्षं स्थापितमस्ति। परन्तु राज्यसर्वकारः प्रथमं ऋणसीमावर्धनस्य निर्णयस्य प्रतीक्षां कुर्वन् अस्ति, यतः राजस्वधातानुदानस्य न्यूनीकरणस्य कारणात् अस्मिन् वर्षे अधिकानि ऋणानि आवश्यकानि भविष्यन्ति।

मुख्यमन्त्री अद्य पुनः आगमिष्यति, अनेके बृहत् निर्णयाः अपि कर्तुं शक्नोति

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंह सुखुः सोमवासरे दिल्लीभ्रमणात् प्रत्यागच्छति। तस्य दिल्लीभ्रमणकाले विमलनेगीप्रकरणानन्तरं शिमलानगरे बहु कोलाहलः अभवत्, अतः मुख्यमन्त्री शिमलानगरं प्रत्यागत्य एव बहवः बृहत्निर्णयाः कर्तुं शक्नन्ति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंह सुखुः अस्मिन् युद्धे ये सर्वकारीयाधिकारिणः तस्य अपयशं कृतवन्तः तेषां विरुद्धं अपि कार्याचरणं कर्तुं शक्नोति।

हिमाचलप्रदेशे — "अहं प्लास्टिक नास्मि" इति अभिकथनम् कुर्वन्तः अपि लघुस्यूताः निषिद्धाः भविष्यन्ति

हिमसंस्कृतवार्ता: - डॉ पद्मानाभ सोलनम्। प्रदेशे "अहं प्लास्टिक नास्मि" इति लिखिताः ये सूक्ष्मपटलनिर्मिताः लघुस्यूताः (microon bags) प्रचलन्ति, तेषां उपयोगे एके जून दिनाङ्कात् प्रतिषेधः भविष्यति। विक्रेतारः व्यापारिणः च एतेषां उपयोगं न करिष्यन्ति। एते लघुस्यूताः नायलोन अथवा अन्यैः प्लास्टिक-तुल्यैः द्रव्यैः यथा पॉली-विनाइल्-कार्बोहाइड्रेट (PVC), पॉलीप्रोपाइलीन, पॉलीस्टाइरीन इत्यादिभिः निर्मायन्ते। एते प्रदेशस्य वातावरणे एते न नश्यन्ति, अतः प्रतिषेधः आरोप्यते। अतः राज्यसर्वकारेण एतेषां निषेधाय निर्णयः कृतः। पर्यावरणरक्षणार्थं अयं निर्णयः स्वीकृतः। प्लास्टिक-स्यूतानां निषेधानन्तरं बहवः विक्रेतारः एतेषां कथितपर्यावरणमित्रलघुस्यूतानाम् उपयोगं कुर्वन्ति। किन्तु एते सरलतया न निष्कास्यन्ते। गौरवाक्यं यत् प्रदेशे अधुना बहवः विक्रेतारः एकवारं उपयोगे योजनीयान् चलस्यूतान् (carry bags) उपयोजयन्ति, ये पर्यावरणाय अहितकराः। एतेषां सम्पूर्णनाशाय न्यूनातिन्यूनं ३५

डिग्री सेल्सियस तापमानं आवश्यकम्। विक्रेतारः बहु मात्रायां लघुस्यूतानां सञ्चयं कुर्वन्ति, किन्तु तेषां उपयोगः केवलं ३१ मई दिनाङ्कपर्यन्तं स्यात्। अनन्तरं उपयोगे कठिना विभागीयकार्यविधिः भविष्यति।

किं कारणं प्रतिबन्धस्य ?

एषः लघुस्यूतविशेषः सम्पूर्णतः नष्टः स्यात् यदि ६ मासपर्यन्तं ३५-४० डिग्री तापमानं स्यात्। हिमाचलप्रदेशे एतद् तापमानं केवलं ग्रीष्मकालस्य समये भवति। शीतकाले अतीव न्यूनं तापमानं वर्तते। अतः एते लघुस्यूताः नैव नश्यन्ति। अपि च, एते खाद्यनिष्पादनार्थं उपयुक्ता जीवघ्ना (non-compostable) लघुस्यूताः पर्यावरणदूषणं च अव्यवस्थितकचरसञ्चयं च वर्धयन्ति।

त्रयोदशः विभागाः

करिष्यन्ति कार्यनिष्पादनम्

प्रदेशसर्वकारेण प्रतिषिद्धप्लास्टिक-उपयोगं निरोधयितुं १३ विभागानां कार्यनिष्पादनमनुमतिः दत्ता। एषु विभागेषु - राजस्वं, पुलिस, नगरीयविकासविभागः, आरोग्यम्, राज्यकरः च आबकारीविभागः, वनविभागः, पर्यावरणविज्ञान-प्रौद्योगिकी-जलशक्ति विभागः, पर्यटनविभागः, खाद्यान्न-नागरिक-आपूर्ति-उपभोक्ताविभागः, ग्रामविकास-पञ्चायतीराजविभागः, पथपरिवहननिगमः, भाषा-संस्कृतिविभागः, उद्योगविभागः च अन्तर्भवन्ति। आगामिदिनेषु विभागीयदलानि आकस्मिकदर्शनं कर्तुं विक्रयस्थलानां निरीक्षणं करिष्यन्ति।

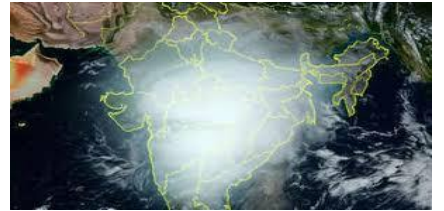
- श्रवणः, हिमालयन्, खाद्यापूर्ति-नियन्त्रकः, सोलनम्।

Himachal Tourism:- पर्यटनव्यवसायः वेगेन वर्धते, रिज्-क्षेत्रे पर्यटकानां विनोदः, आतिथ्यगृहेषु षष्टिशतांश-पर्यन्तं निवासदर्शनम्

हिमसंस्कृतवार्ता: डॉ पद्मानाभः। शिमला। जम्मू-कश्मीरप्रदेशे पहलगाम-क्षेत्रे जातस्य आतङ्कवादी-आक्रान्तानन्तरं राजधानीप्रदेशे मन्दं जातं पर्यटनव्यवसायं शनैः पुनरपि वेगं प्राप्नोति। ग्रीष्मकालस्य आरम्भे येषु दिनेषु हिमाचलपर्यटनविकासनिगमस्य च निजी-आतिथ्यगृहाणां च निवासदर्शनं केवलं त्रिशत्-प्रतिशतम् (३०%) पर्यन्तं आसीत्, तदिदानीं समाप्ते मासे षष्टिशतांशं (६०%) जातम्। जम्मूप्रदेशे स्थितिः सामान्यतां प्राप्ता, च समतलप्रदेशेषु तीव्रं तापमानं वर्तते इति कारणैः पर्यटकाः पुनः 'हिल्स्-क्वीन्' इत्याख्यां शिमलां प्रति आगच्छन्ति। एतेन कारणेन पर्यटनव्यवसायिनः, मार्गदर्शकाः, यानचालकाः च अत्यन्तं हृष्टाः सन्ति। शनिवासरे सप्ताहान्ते रिज्-प्रदेशः पर्यटकैः सजीवः अभवत्। माल्-मार्गे अपि बहवः पर्यटकाः विहरन्तः दृष्टाः। मध्याह्ने सम्यक् वातावरणे च प्रसन्नसूर्यप्रकाशे पर्यटकैः माल्-मार्गस्य विहारं कृतम्, सुन्दराणां प्रकृतिसौन्दर्याणां च आस्वादनं कृतम्। अनेकैः पर्यटकैः जाखू-पर्वते स्थितं श्रीहनुमानमन्दिरं गत्वा नमस्कृतम्। अतीतानां दिनानां तुलनया निगमस्य लिफ्ट-सेवा येन सर्कुलर्-मार्गात् माल्-मार्गं योज्यते, तत्रापि पर्यटकानां संख्या वर्धिता। शुक्रवासरे शनिवासरे च २२,००० अतिव्यपि लोकाः, स्थानीयाः च पर्यटकाः च, लिफ्टद्वारा माल्-मार्गं प्राप्तवन्तः। एतेषु दिनेषु बहवः पर्यटकाः नालदेहरा, मशोबरा, कुफरी, हसनवैली, नारकण्डा इत्यादीनि समीपवर्ती पर्यटनस्थलानि अपि आगच्छन्।

जूनमासस्य २० दिनाङ्कपर्यन्तं हिमाचले वर्षाकालस्य सम्भावना

हिमसंस्कृतवार्ता:। ऋतुविज्ञानकेन्द्रशिमला इत्यस्य मते जूनमासस्य २० दिनाङ्कपर्यन्तं राज्ये मानसूनस्य आगमनं भवितुम् अर्हति। केरलप्रदेशे अष्टदिनपूर्वं मानसूनस्य आगमनस्य कारणात् अस्मिन् वर्षे सामान्यतः पूर्वं मानसूनस्य प्रवेशस्य सम्भावना वर्तते। परन्तु आगामिदिनेषु मानसूनस्य वेगस्य आधारेण स्थितिः भविष्यति। ध्यातव्यमस्ति केरलराज्ये अस्मिन् वर्षे प्रावृटः (मानसूनः) सम्भावितसमयात् १० दिनं पूर्वं प्रचलति। तत्रैव हिमाचलस्य बहुषु भागेषु वर्षाकालात् पूर्वमेव मेघविस्फोटस्य घटनाः सामाजिकमाद्यमेषु प्रसरन्ति, येन कारणेन जनेषु भयस्य वातावरणमस्ति।

Corona Virus JN-1 Variant : कोरोना- इन्फ्लूएंजा इत्येतयोः सम्बन्धे हिमाचले संचेतना एनएचएम-द्वारा परामर्शनिर्देशिका प्रसारिता

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। देशे सर्वत्र कोरोना-प्रकरणानाम् सूचना प्राप्तस्य अनन्तरं राज्यसर्वकारेण हिमाचले अपि सचेतना प्रसारिता अस्ति । चिकित्सामहाविद्यालयसहितेषु जिलाचिकित्सालयेषु निकटभविष्यत्काले कोविड-१९ इन्फ्लूएंजा-प्रकरणानाम् निवारणाय दृढनिरीक्षणं कृत्वा समुचितव्यवस्थां कर्तुं निर्देशः दत्तः अस्ति। चिकित्सालयेषु शय्याः, आक्सीजन-आपूर्तिः, वेण्टिलेटर, बीपीएपी-यन्त्राणि, आक्सीजन-सान्द्रक-यंत्राणि, पीएसए-संयंत्राणि, एंटीबायोटिक-इत्यादीनि, अत्यावश्यक-औषधानि च समाविष्टानि चिकित्सालयस्य आधारभूतसंरचनायाः सुदृढीकरणाय अपि निर्देशः दत्तः सन्ति।

हिमाचल राष्ट्रियस्वास्थ्यमिशनने (एनएचएम) निर्गतमार्गदर्शिकाणां अनुसारं ओपीडी तथा आईपीडी इत्येतयोः इन्फ्लूएंजा-सदृशरोगस्य (ILI) तथा च गम्भीर-तीव्र-ध्वंसन-रोगस्य (SARI) प्रकरणानाम् सूचनं IHIP - IDSP पटलद्वारा सुनिश्चितं कर्तुं कथितम् अस्ति। इन्फ्लूएंजा-कोरोना-रोगाणां पुष्टिकृतानां प्रकरणानाम् अपि

एल-प्रपत्रस्य उपयोगेन सूचना दातव्या भविष्यति । स्वास्थ्यसंस्थाभ्यः सुनिश्चितं कर्तव्यं भविष्यति यत् कोरोना-प्रतिरूपाणि (यदि रिपोर्ट इति कृताः सन्ति) सम्पूर्ण-जीनोम-अनुक्रमणार्थं मान्यताप्राप्त-प्रयोगशालायां आईएनएसएसीओजी अर्थात् सूक्ष्मजीवविज्ञानविभागाय SLBSDMC Nerchowk -इत्यत्र प्रेषयितव्यानि भविष्यन्ति। अस्य रूपस्य अन्वेषणार्थं मण्डी अथवा एनआईवी पुणे प्रयोगशालायाः स्थापना अभवत् । यदि कोऽपि प्रकरणः सकारात्मकः भवति तर्हि सूचनं भारतीयजिल्लायाज्यनिरीक्षण-एककैः सह स्पष्टीकर्तव्यम्।

निवारकपरिहारं निरन्तरं कर्तुं महत्त्वपूर्णम् अस्ति

वृद्धानां, दुर्बलप्रतिरक्षायुक्तानां च संक्रमणस्य अधिकं संकटं भवितुम् अर्हति । एतादृशानां जनानां कृते एकमात्रं सावधानता Covid-समुचितव्यवहारस्य अनुसरणं करणीयम्। हस्तस्वच्छता, मुखावरणधारणं, जनसङ्ख्यायुक्तस्थानानां परिहारः च करणीयम्। JN.1 इत्यस्मिन् केचन अतिरिक्तानि परिवर्तनानि (उत्परिवर्तनानि) अवलोकितानि येन शरीरे सूक्ष्मजीव-प्रेरितप्रतिरक्षां सुलभतया परिहर्तुं संक्रमणं प्रसारयितुं च अधिकं समर्थं भवति, यद्यपि न्यूनतया तीव्रतायां ओमाइक्रोन इत्यादिभिः प्रकारैः संक्रमिताः जनाः मुख्यतया शुष्ककासः, नासिकास्रावः अथवा अवरुद्धः, शिरोवेदना, कण्ठवेदना, ज्वरः श्रान्तता च, रसस्य वा गन्धस्य वा हानिः, पाचनसमस्याः च प्राप्नुवन्ति।

HRTC- २९७ नवीनविद्युत्बसयान- क्रयणस्य आदेशः, एचआरटीसी ई- बसयानानां कार्यदेशः प्रसारितवान्

चार्जिंग-स्थानकानां शीघ्रं व्यवस्थापनम् अर्थमपि सर्वकाराय पत्रं लिखितम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। शीघ्रमेव हिमाचले नूतनानि विद्युत्बसयानानि प्रचलन्ति दृश्यन्ते। एतानि बसयानानि चिरकालात् प्रतीक्षमाणानि आसन्, या प्रतीक्षा इदानीं समाप्ता भविष्यति। अस्य कृते एचआरटीसी इत्यनेन कार्यदेशः कृतः, बेङ्गलूरुनगरे बसयानानां उत्पादनं च आरम्भम् अस्ति। पूर्वं एचआरटीसी इत्यनेन सर्वकाराय पत्रं लिखित्वा उक्तं यत् यथाशीघ्रं चार्जिंग-स्थानकानां व्यवस्था करणीया, यतः यदि चार्जिंग-स्थानकानि न सन्ति तर्हि एतासां बसयानानां आनयनस्य कोऽपि लाभः न भविष्यति। एचआरटीसी-समूहे २९७ विद्युत्-बसयानानि योजितानि भविष्यन्ति। निगमप्रबन्धनेन एतेषां बसयानानां क्रयणार्थं आपूर्ति-आदेशः कृतः। कम्पनी आगामिषु नवमासेषु ५० प्रतिशतं बसयानानां निर्माणं कृत्वा निगमप्रबन्धनाय प्रेषयिष्यति, यदा तु ११ मासेषु आदेशः सम्पन्नः भविष्यति। अस्य विषये निगमप्रबन्धनस्य कम्पन्याः च मध्ये पूर्वमेव सहमतिः कृता। एतानि बसयानानि हिमाचलस्य १८ आगारान् प्रति प्रेषितानि भविष्यन्ति। निगमस्य कृते आश्रयस्य विषयः अस्ति यत् शीघ्रमेव तस्य समूहेषु नूतनानि बसयानानि योजितानि भविष्यन्ति, परन्तु निगमस्य समीपे अद्यापि बसयानानां कृते सम्पूर्णा आधारभूतसंरचना नास्ति विगतवर्षद्वयात् निगमः ई-बस-यानानां समावेशस्य चर्चा कुर्वन् अस्ति, परन्तु एतेषां बसयानानां कृते यानि चार्जिंग-स्थानकानि, आश्रय-स्थानानि च निर्मातव्यानि सन्ति, तेषां निर्माणं न कृतम्। हिमाचल-पथपरिवहन-निगमस्य संचालकमण्डलस्य सत्रे अपि एषः विषयः उद्भूतः। उपमुख्यमन्त्री निगमस्य प्रबन्धनिदेशकाय अस्य विषयस्य विषये प्रक्रियां आरम्भ्य निर्देशं दत्तवान् आसीत्। सूत्रानुसारं निगमप्रबन्धनेन अस्मिन् विषये सर्वकाराय पत्रं प्रेषितम् अस्ति। अस्मिन् आधारभूतसंरचनायाः अर्थात् ई-बसयानस्य मूलभूतसुविधानां निर्माणार्थम् अतिरिक्तबजटस्य याचना कृता अस्ति। बजटस्य आगमनानन्तरम् अपि बहुकालः स्यात् इति उक्तम् अस्ति। चार्जिंग-स्थानकस्य विद्युत्-फलकात् अनुमतिं प्राप्य पृथक् रेखा-स्थापनार्थं दीर्घा प्रक्रिया अस्ति। एकदा बैटरी चार्ज कृत्वा ई-बसयानं १९० तः २०० किलोमीटरयावत् गमिष्यति। अधुना क्रयणं करिष्यमाणानां नूतनानां बसयानानां परिपालनं सा एव कम्पनी करिष्यति। तस्य व्ययः अपि बसयानस्य क्रयणे योजितः अस्ति, तदनन्तरं विद्युत्बसस्य मूल्यं १ कोटि ७१ लक्षरूप्यकाणि अभवत्।

Himachal News - जगातखानायां मेघविस्फोटः, नालिकायां जलप्लावनस्य कारणेन १५ वाहनानि प्रक्षालितानि;

हिमसंस्कृतवार्ता: - रामपुरम्। हिमाचलप्रदेशस्य रामपुरसमीपस्थे कुल्लूमण्डलस्य निरमण्डखण्डे जगातखानायां मेघविस्फोटेन नालिकायां जलप्लावनम् अभवत्। मार्गपार्श्वे निरुद्धानि १५ वाहनानि जलप्रलयेन आनीतैः मलिनैः सतलजलनद्यो प्रवाहितानि। रामपुर-उपमण्डले अनेकेषु स्थानेषु अपि ओलापातः अभवत् । अनेन सेबसस्यस्य महती हानिः अभवत् । अतिरिक्तजिलादांडाधिकारी ज्योति राणा अवदत् यत् मेघविस्फोटस्य घटना कुल्लूमण्डलान्तर्गतं घटिता। रामपुरे अतिवृष्ट्या त्रयः मार्गाः अवरुद्धाः अभवन् । रात्रौ यावत् त्रयः अपि मार्गाः पुनर्स्थापिताः आसन् । अपरपक्षे चम्बा-जनपदस्य पाङ्गी, भरमौर-शिखराणि च सहितं रोहताङ्गे हिमपातः अभवत् । राजधानी शिमला, कुल्लू, लाहौल, चम्बा, धर्मशाला इत्यत्र च

वर्षा अभवत् । समतलजनपदेषु सूर्यः आसीत् । ऊनाजनपदस्य अधिकतमं तापमानं पुनः ३९.२ डिग्री सेल्सियसपर्यन्तं प्राप्तम् अस्ति । कोक्सर उपत्यका सहितं बड्जार-आनी-क्षेत्रेषु वर्षा अभवत् । अस्य कारणात् लशुनस्य निष्कासनसहितं रबीसस्यस्य कर्तनकार्यं प्रभावितम् अभवत् । काङ्गड़ायां अपराह्णे प्रायः ३ वादने धर्मशाला, देहरा, पालमपुरम् इत्यादिषु स्थानेषु प्रचण्डवृष्टिः आरब्धा।अपरपक्षे ऋतुविज्ञानकेन्द्रशिमला इत्यत्र रविवासरे शिमला, सोलन, सिरमौरः, मण्डी, कुल्लू, चम्बा, किन्नौर, लहौल स्पीति इत्यादिषु अष्टसु मण्डलेषु वर्षा, गर्जना च भविष्यति इति पूर्वानुमानं कृतम् अस्ति। एतेषु क्षेत्रेषु मे-मासस्य २८ दिनाङ्कपर्यन्तं वातावरणं प्रतिकूलमेव भवितुम् अर्हति

रेलमार्गस्य विकासे अपि सम्बन्धः नूतनाध्यायं लिखति हिमाचलम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - बैजनाथम्। पठानकोटजंक्शनस्य प्राचीनतमं बैजनाथपरोला रेलस्थानकं गुरुवासरे नूतनरूपं प्राप्तम्। प्रायः ८ कोटि ११ लक्षरूप्यकाणां व्ययेन पुनर्विकसितस्य रेलस्थानकस्य गुरुवासरे प्रधानमंत्री नरेन्द्रमोदी इत्यनेन आभासीयम् उद्घाटनं कृतम्, जनसामान्यं च समर्पितम्। एतस्मिन् समये लोकसभासांसदः राजीव भारद्वाजः अवदत् यत् प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी इत्यस्य

कार्यकाले देशे विकासस्य तरङ्गः अस्ति तथा च अमृतभारतस्य अन्तर्गतं बैजनाथरेलस्थानकस्य पुनर्विकासः

अस्माकं कृते महतः सौभाग्यस्य विषयः अस्ति तथा च शीघ्रमेव एषः रेलमार्गः ब्रॉड गेजरूपेण परिणतं भविष्यति। तदनन्तरं राज्यसभासांसदः इन्दुगोस्वामी अवदत् यत् अद्यतनं ऐतिहासिकं क्षणं, यस्य वयं सर्वे साक्षिणः स्मः, सः न केवलं अस्माकं कृते अपारस्य आनन्दस्य क्षणं अपितु गौरवस्य अपि क्षणम् अस्ति। देशस्य सफलस्य प्रधानमन्त्रिणः कृते हिमाचलप्रदेशः कृतज्ञः अस्ति, यदा केन्द्रे तस्य नेतृत्वं सर्वकारस्य निर्माणं जातम्, तदा आरम्भ्य हिमाचलस्य विकासस्य नूतनः अध्यायः आरम्भः अस्ति। हिमाचले सर्वतः चतुर्षांकिमार्गैः सह सम्बद्धः भवति, रेलमार्गस्य विकासे अपि नूतनम् अध्यायं लिखति।

संस्कृतमस्माकं भारतीयसंस्कृतेः अनुपमानिधिरस्ति - प्रकाशचन्द्रजाङ्गी

हिमसंस्कृतवार्ता: आचार्यदीनदयालशुक्लः लखनऊ। उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानद्वारा निदेशकविनयश्रीवास्तवमहोदयस्य श्रेष्ठमार्गदर्शन संचालितानां ऑनलाइनप्रशिक्षणपाठ्यक्रम-निर्माणयोजनान्तर्गतं प्रथमद्वितीयस्तरयोः कक्षाणां प्रेरणसत्रं सम्पन्नं जातम्। छात्रैः मङ्गलाचरणेन कार्यक्रमस्य शुभारम्भः जातः। छात्रा रुक्मिणी सरस्वतीवन्दनां कृतवती। गायत्रीशाङ्कला संस्थानगीतिकां प्रस्तुतवती, शिवनारायणमिश्रः स्वागतगीतं च प्रस्तुतवान्। समन्वयकः दिव्यरंजनमहोदयः समागतातिथेः स्वागतं व्याहरन् मुख्यवक्तुः परिचयं अथ च प्रास्ताविकभाषणेन संस्थानवृत्तकथनमकरोत्। सत्रस्य संचालनं प्रशिक्षकः विष्णुपाठकः कृतवान्। कक्षागत पञ्चाङ्गकथनं अनुष्कापाण्डेया कृतवती। शिवनारायणः, कल्पनाकोपे, इनायामजूमदारः च सुभाषितवाचनमकुर्वन्। संस्कृतगीतं शिखाजैन, अनुभवकथनं सुरभिपाण्डेया च कृतवती।

प्रेरणासत्रस्य मुख्यवक्ता डा प्रकाशचन्द्रजाङ्गीमहोदयः स्ववक्तव्ये संस्कृतभाषायाः महत्वं प्रतिपादयन् उपस्थितान् जनान् उक्तवान् यत् संस्कृतमस्माकं भारतीयसंस्कृतेः अनुपमानिधिरस्ति। अस्माभिः गौरवान्वितं भवितव्यम्। संस्कृतभाषायां आयुर्वेदशास्त्रं, अर्थशास्त्रं, ज्योतिषशास्त्रमपि निहितं चास्ति। देश-विदेशेषु प्रचारः प्रसारः च करणीयः। अस्मदीयाः संस्कृतिः आत्मनि परिपूर्णास्ति तर्हि अस्माभिः पाश्चात्यसंस्कृत्यानुसरणं किमर्थं स्वीकरणीयम्? सः स्ववक्तव्ये अकथयत् यत् संस्कृतमेव न अपितु सुभाषितानि विनापि अस्माकं ज्ञानं जीवने च अपूर्णमस्ति। अस्माभिः सदैव संस्कृतेन शाकं सुभाषितस्मरणं समाचरणञ्च करणीयम्। अन्यानपि संस्कृतं एवं सुभाषितं पठितुं प्रेरणीयम् अथ च जनैः संस्कृते रोजगारविषयमवलम्ब्य जागरुकाः भवितव्याः। संस्कृतभाषां विना श्रेष्ठभारतस्य कल्पना नैव शक्यते। प्रशिक्षकः सुधीरकुमारपाण्डेयः समागतातिथेः अन्येषां जनानाञ्च धन्यवादं व्यज्ञापयत्। कार्यक्रमे उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानस्य निदेशकः विनयश्रीवास्तवः प्रशासनिकाधिकारिजगदानन्दझा, दिनेशमिश्रः, योजनाप्रमुखः भगवानसिंहः, प्रशिक्षणप्रमुखः सुधिष्ठमिश्रः, समन्वयकाः धीरजमैठाणी, दिव्यरंजनः, राधाशर्मा च, प्रशिक्षकाः दीपमाला, गणेशदत्तः द्विवेदी, दिवाकरमणित्रिपाठीप्रभृतयः उपस्थिताः आसन्। शान्तिमन्त्रं रतिका, तकनीकीसहयोगः अथ च सूचनां प्रशिक्षकः ओमदत्तः प्राददत्।

पटियालानगरे संस्कृतभारतीद्वारा व्याख्यानसत्रम् आयोजितम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- अजय कुमार आर्यः, पटियाला,

पटियाला जनपदे नाभानगरस्य नाभा- प्रिपेरेट्री-उच्चविद्यालये संस्कृतभारतीद्वारा व्याख्यानसत्रं सञ्जातम्। सत्रेऽस्मिन् मुख्यवक्ता संस्कृतभारत्याः विस्तारकः मनीषः आसीत्। मनीषेण 'संस्कृतं किमर्थम् आवश्यकम् अस्ति, संस्कृतपठनस्य को लाभः, संस्कृतं कथं वैज्ञानिकी भाषा अस्ति', एतेषां विषयमधिकृत्य व्याख्यानं दत्तम्। विद्यालयस्य प्रधानाचार्या मनप्रीतकौर मझील आगतस्य मनीषविस्तारकस्य धन्यवादं कृतवती। सत्रेऽस्मिन् छात्राणां सङ्ख्या ५४ आसीत्। सत्रेऽस्मिन् तत्रत्याः शिक्षकाः मोनिका सारवालः, गुरजीतकौरः, शबीरखानः, शमीमः, मीना शर्मा, रीतु शर्मा, नवीनकौरः, प्रियङ्का, सोनी, रम्भावा, इत्यादयः समुपस्थिताः आसन्।

UPSC-संस्कृतवैकल्पिकविषयस्य प्रमुखोपायः — Vidyottama Sanskrit Academy इत्यनेन विशेषः त्रैमासिकः पाठ्यक्रमः आरब्धः

— वैकल्पिकविषयः एव रैंकनिर्माता भवति इति दृष्ट्वा रणनीत्याधारितः सीमितकालिकः पाठ्यक्रमः समारब्धः। डॉ. प्रभा शर्मा संस्कृतविभागः नवदेहली। UPSC-सिविलसेवा-परिक्षायां वैकल्पिकविषयस्य भूमिका निर्णायका भवति। एतत् अवगत्य Vidyottama Sanskrit Academy इत्यनेन UPSC-संस्कृतवैकल्पिकविषयाय एकः नवीनः, संगठितः च पाठ्यक्रमः आरब्धः अस्ति, यः त्रयेषु मासेषु पूर्णतया समाप्यते। एषः पाठ्यक्रमः विशेषतया तेषां छात्राणां कृते रूपितः ये अद्यापि वैकल्पिकविषये आरम्भं न कृतवन्तः अथवा ये उत्तरलेखनकौशलस्य विकासाय विशिष्टं मार्गदर्शनं इच्छन्ति। एषः पाठ्यक्रमः न केवलं वर्तमानं मुख्यपरीक्षां लक्ष्यीकृत्य रचितः, अपि तु 2026 तमे वर्षे प्रयत्नं कुर्वतां छात्राणां कृते अपि सुवर्णवसरूपेण उपलब्धः।

— संस्थायाः निर्देशकाया वक्तव्यम् — “यदि अद्य न प्रारभ्यते तर्हि कदा? यदि भवतः Prelims उत्तमं जातम्, तर्हि एषः समयः अस्ति यः वैकल्पिकविषयस्य सुदृढीकरणाय उचितः। यदि परीक्षाफलं अनुकूलं नापि भवति, तर्हि अपि आगामी प्रयासाय दृढं आधाररूपं सम्यक् स्थापनीयम्।”

पाठ्यक्रमस्य प्रमुखाः विशेषताः —

- ✓ प्रत्यक्षकक्षाः च अभिलेखितकक्षाः च — स्वसमये अध्ययनस्य स्वतंत्रता।
- ✓ प्रत्येकसप्ताहे द्वे उत्तरलेखनपरिष्करणसत्रे — स्पष्टं, संगठितं च लेखनम्।
- ✓ पूर्ववर्षप्रश्नपत्राणां गहनं विश्लेषणम् — प्रवृत्तीनां बोधाय।
- ✓ साप्ताहिकाः अनुक्रियापरीक्षाः च वैयक्तिकमार्गदर्शनं च — नियमितं अभ्यासः, व्यक्तिगतं पोषणं च।
- ✓ संशयसमाधानसत्राणि प्रत्यक्षसंवादेन सह — जिज्ञासानां त्वरितः समाधानः।

विशेषतया — एषः पाठ्यक्रमः त्रिषु मासेषु पूर्णतः समाप्यते, यत् मुख्यपरीक्षायाः पूर्व संशोधनाय च अभ्यासाय च समयं अवशिष्यते। संपर्काय — विद्योत्तमा संस्कृत अकादमी दूरवाणीसङ्ख्या — +91 7734813714

HP News- कृषकेभ्यः गोधूमसस्यस्य ७.२४ कोटिरूप्यकाणां भुक्तिः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। गोधूमसस्यस्य ७.२४ कोटिरूप्यकाणां भुक्तिः राज्यस्य कृषकाणां कृते मुक्ता अस्ति। गोधूमसस्यस्य क्रयणं भविष्यति। राज्ये कृषकाणां न्यूनतमं समर्थनमूल्यं प्रतिक्विन्टलं १४२५ रूप्यकाणि इति निर्धारितम् अस्ति। कृषकैः HPAPP.NIC.IN पटलंगत्वा स्वसस्यस्य विवरणं पूरयित्वा स्वस्य गोधूमसस्यस्य विक्रयणार्थं पञ्जीकरणं कर्तव्यं भविष्यति। विभागस्य पटले पञ्जीकरणार्थं उद्घाटितम् अस्ति। राज्यस्य खाद्यापूर्तिविभागस्य पटले कृषकैः ऑनलाइन पञ्जीकरणानन्तरं कृषकाणां गोधूमसस्यस्य विक्रयणस्य टोकनसङ्ख्या, तिथिः च सूचिता भविष्यति। पटले उल्लिखिततिथ्यानुसारं कृषकाः गोधूमसस्यस्यकेन्द्रं गत्वा टोकनसङ्ख्यासहितं स्वसस्य विक्रेतुं शक्नुवन्ति। एकस्मिन् दूरभाषसङ्ख्यायां केवलम् एकं पञ्जीकरणं सम्भवति। गोधूमसस्यस्य विक्रयणस्य भुक्तिः विभागेन केवलं कृषकलेखेषु एव भविष्यति। खाद्य आपूर्तिविभागेन गोधूमसस्यस्य कृषकाणां पञ्जीकरणार्थं विभागेन www.hpapp.nic.in पटलस्य सेकंटे सज्जीकृतम् अस्ति। गोधूमसस्यस्यसम्बद्धाः सर्वविधाः सूचनाः विभागस्य अस्मिन् पटले उपलब्धन्ते। राज्यस्य कृषकविभागस्य अस्मिन् पटले कस्मिन् अपि कम्प्यूटर-केन्द्रे, कस्मिन् अपि लोक-मित्रकेन्द्रे गत्वा ततः मोबाईल-फोन-माध्यमेन पटल-मध्ये पञ्जीकरणं कर्तुं शक्यते। पटले पञ्जीकरणं कृत्वा कृषकाणां पञ्जीकरणार्थं विभागस्य पटले आधारसङ्ख्या, वित्तकोषसङ्ख्या, सस्यभूमिविवरणं इत्यादीनि अद्यतनं कर्तव्यानि भविष्यन्ति।

"विनोदकणिका"

भर्तुः दुर्भावे (Mood), भार्यायाः दुर्भावे च किं भेदः? भर्तुः दुर्भावः सरलज्वर इव भवति। सः स्वयमेव तत् अनुभवति। परन्तु भार्यायाः दुर्भावः कोरोना इव अस्ति। यः कोऽपि तस्य सम्पर्कं प्राप्नोति सः सर्वैः प्रभावितः भवति।

{२} वनविभागाय आवेदनपत्रं प्राप्तम्- मम गृहस्य सिंहविरुद्धं कार्यं कर्तुं शक्यते वा? वनविभागात् उत्तरं प्राप्तम्- यदा सिंहिका आनीता तदा अनापत्तिप्रमाणपत्रं (एनओसी) स्वीकृतम् वा? आवेदकस्य उत्तरम् आसीत्- मया तु अजा आनीता आसीत्। सा कदा

